

INVESTERINGSAGENDA

mr. J.H. Oosters / drs. R.W. Uijterlinde, ir. J.C. van den Bos, ir. J.W.C. Dekking en I.D.M. Rodenburg

BESPREEKSTUK (BESLUITVORMEND)

GEVRAAGD BESLUIT

De Ledenvergadering wordt gevraagd in te stemmen met de investeringsagenda 'Naar een duurzaam Nederland', als bijdrage van VNG, IPO en Unie van Waterschappen aan de kabinetsformatie.

De voorliggende versie wordt nog tekstueel geredigeerd.

DE KERN VAN HET ADVIES

OP 16 december 2016 heeft uw ledenvergadering mandaat gegeven om met IPO en VNG een gezamenlijke investeringsagenda voor te bereiden, rond de thema's klimaatadaptatie (wateroverlast, hittestress), energietransitie en circulaire economie. Gebaseerd op intensivering en versnelling van de eigen inzet op deze thema's wordt aan het kabinet gevraagd om steun (ontkokerde meerjarige regie), optimalisering van fiscale en juridische randvoorwaarden en een stimuleringsbudget (totaal orde-grootte 500-600 mln/j).

Dit traject heeft de samenwerking tussen drie koepels in een stroomversnelling gebracht. Afstemming en consensus is bereikt op de inhoudelijke hoofdlijnen, maar ook op de lobby en communicatie. In dit korte tijdstraject is van grof naar fijn gewerkt. Voorliggende investeringsagenda laat ruimte voor uitwerking op verschillende onderdelen (zoals budgettering en organisatie), met het Rijk, na de kabinetsformatie.

Na het groene licht in de Ledenvergadering voor de algemene inzet is begin 2017 de inhoudelijke bijdrage van de waterschappen, op de drie thema's opgehaald, besproken in de werkgroepen en Commissies, en teruggelegd in de klankbordgroep van 27 januari en 24 februari. Per thema hebben de waterschappen aangegeven wat de huidige ambitie is, welke aanvullende stappen gezet kunnen worden, en onder welke, door het kabinet te regelen (rand)voorwaarden. Deze inhoudelijke bijdrage is de basis geweest voor de bijdrage vanuit de waterschappen in de gezamenlijke investeringsagenda.

Na een intensief proces is investeringsagenda 'Naar een duurzaam Nederland', als bijdrage van VNG, IPO en Unie van Waterschappen aan de kabinetsformatie tot stand gekomen. Deze ligt vandaag voor.

BESTUURLIJKE AANDACHTSPUNTEN/ ANDERE PARTIJEN:

De drie koepels zien grote meerwaarde in dit gezamenlijke traject. Hoewel het resultaat in termen van passages in het regeerakkoord ongewis is, legt deze gezamenlijke investeringsagenda legt een sterke basis voor de samenwerking in de komende Kabinetsperiode tussen de decentrale overheden, maar ook met het Rijk.

Bestuurlijke aspecten van de Unie-inzet: Versnelling en intensivering.

In de investeringsagenda doen we een aanbod om te versnellen en te intensiveren.

Op het gebied van energietransitie bieden we aan om als sector in 2025 energieneutraal te zijn. Dit met de kanttekeningen dat het een sectorale afspraak is (waarbinnen waterschappen niet individueel worden afgerekend) en dat de door derden op onze terreinen geproduceerde energie wordt meegeteld

In het licht van de klimaatmonitor 2016 (i.v.) is dit een ambitieuze maar realistische doelstelling.

Op het gebied van klimaatadaptatie wordt ingezet op versnelde aanpassing aan de versnelde klimaatveranderingen naar 2050. De extra investeringen in het aanpassen van het watersysteem (30 mln/jaar tot en met 2025), worden (samen met een omvangrijke rijksimpuls in het stedelijk gebied) mede gefinancierd door het rijk. Ook zetten we met de investeringsagenda bodemdaling op de agenda.

Op het gebied van circulaire economie worden voor de 5 prioritaire afval-/grondstoffen business cases ontwikkeld met perspectief op prototypes.

De bijdrage van het rijk ligt in steun (passende beleidskaders, langjarige ontkokerde regie), passende regelgeving (wegnemen van fiscale en juridische belemmeringen) en financieringsstimulans van globaal € 500-600 mln/jaar.

Draagvlak in de bestuurlijke omgeving

De meerwaarde van de investeringsagenda wordt zeker gezien door de top van meest betrokken departementen, politieke vertegenwoordigers en belangenorganisaties. Met diverse externe invloedrijke belanghebbenden worden gesprekken gevoerd om een voedingsbodemp in het regeerakkoord te creëren voor onze investeringsagenda.

BESPROKEN IN

Op 16 december is de LV akkoord gegaan met de eigen inzet van de Unie (puntenplan) voor de kabinetsformatie. In de klankbordbijeenkomst van 9 december en 27 januari zijn de contouren van de Investeringsagenda en onze eigen inzet met bestuurders en directeuren van de waterschappen gedeeld en goed ontvangen.

De Commissie Watersystemen ondersteunt het initiatief, waarbij gewezen is op het belang van zeggenschap over de eigen budgettaire ruimte. Aandacht is gevraagd voor het thema waterkwaliteit, bodemdaling en energie uit oppervlaktewater. Tot slot is de Unie gevraagd om de inzet zo goed mogelijk af te stemmen op simultane initiatieven van anderen.

De Commissie Waterketens en Emissies steunt de ambitie van een uitdagend aanbod. De commissie onderzoekt de haalbaarheid van de energiedoelstelling om in 2025 als sector energieneutraal te zijn, te checken. De haalbaarheid wordt mede bepaald door het voldoende wegnemen van belemmeringen door het Rijk. Ten slotte wordt aandacht gevraagd voor het thema bodemdaling.

De Commissie Waterkeringen benadrukt met name de financiële consequenties voor de waterschappen en de eigen zeggenschap over de budgetten. Daarnaast is waterveiligheid ook klimaatadaptief bouwen.

Op 24 februari vindt een klankbordbijeenkomst plaats waar de Investeringsagenda en lobby wordt toegelicht. Hieraan wordt deelgenomen door de heren Van der Vlist en Bekkers, die dit traject van de drie koepelels faciliteren.

VERVOLG/COMMUNICATIE

6 maart	Schriftelijke ronde VNG
9 maart	IPO Bestuur besluit over de Investeringsagenda
PM	Presentatie Investeringsagenda
19 maart	Voorzittersoverleg over bevestiging/accentuering op basis van de verkiezingsuitslag
PM	gesprek met formateur(s)

Vervolgstappen overige lobbypunten:

Publicatie maart, daaromheen informatie en publiciteit. Er vinden diverse gesprekken plaats tussen de Unievoorzitter en externen. Ook liften we mee op de lobbygesprekken van IPO en VNG rondom de Kabinetsformatie.

Communicatie:

Via de wekelijkse digitale Unie-nieuwsbrief worden de waterschappen geïnformeerd. De externe communicatie wordt met VNG en IPO nader uitgewerkt.